

Fiscale aspecten bedrijfsoverdrachten; wetswijzigingen voor 2010

In mijn bijdrage in de kamerkrant van mei 2009 heb ik reeds de hoofdlijnen van de vernieuwde vrijstelling voor ondernemingsvermogen en aanmerkelijk belangaandelen in de erfbelasting (het huidige successierecht) beschreven. De conclusie was dat een bedrijfsopvolging waarbij de overdrager preferente aandelen verwerft tot grote voordelen kan leiden bij de heffing van erfbelasting, omdat deze preferente aandelen tot 90% vrijgesteld kunnen zijn voor de erfbelasting. In verband met een recente wijziging van het wetsvoorstel kan de vrijstelling zelfs oplopen tot 100%. Zeker bij bedrijfsoverdrachten binnen de familiekring zullen bedrijfsoverdrachten tegen preferente aandelen derhalve in de toekomst naar mijn verwachting aanzienlijk toenemen.

Inmiddels is ook de overige nieuwe fiscale wetgeving bekend voor het jaar 2010. Naast een aantal positieve maatregelen voor ondernemers, worden ook enkele minder prettige maatregelen ingevoerd. Een van deze maatregelen is de verplichte afrekening van de zogenaamde aanmerkelijk belangclaim bij overlijden van de Directeur/Aandeelhouder, indien "zijn" BV geen onderneming meer drijft. Bijvoorbeeld als hij de onderneming vóór zijn overlijden heeft overgedragen. Meteen na aankondiging van dit voornemen voorspelden adviseurs een nieuwe fiscale vluchtelingenstroom naar het buitenland. Volgens het kabinet zal dit wel niet zo'n vaart lopen.

Watiseraan de hand? Bedrijfsoverdrachten vinden vaak plaats door overdracht van de aandelen in de werkmaatschappij. De overdrager houdt daarna de aandelen in de holdingvennootschap met hierin de verkoopprijs van de aandelen in de werkmaatschappij. Bij overdracht van de aandelen in de holdingvennootschap of bij dividenduitkeringen is nog eens 25% belasting verschuldigd. Volgens de huidige wet is deze 25% belasting (over de waarde van de aandelen in de holdingvennootschap) niet bij overlijden

van de aandeelhouder verschuldigd, maar pas bij verkoop van de aandelen door -, of dividenduitkeringen aan de erfgenamen. Maar dit wordt dus met ingang van 1 januari 2010 anders. Bij overlijden is door de erfgenamen naast de erfbelasting dus ook nog 25% belasting verschuldigd over de waarde van de aandelen in de holdingvennootschap. Dat de erfgenamen deze 25% belasting als onbelast dividend van de holdingvennootschap mogen ontvangen, is slechts een pleister op de wond.

Ik kan me best voorstellen dat ex-ondernemers met een "vette" holding toch weer eens over de landgrens gaan kijken. Dit had mijns inziens voorkomen kunnen worden door een generieuzer overgangsrecht, dus de behandeling na 2010 van op vóór deze datum bestaande situaties. Dit zou weliswaar tot eenmalige administratieve lasten hebben geleid, maar dat zullen de meest (ex) ondernemers er graag voor over hebben gehad.

Deze afrekening bij overlijden kan overigens voorkomen worden door een bedrijfsoverdracht tegen preferente aandelen. Bij een bedrijfsoverdracht tegen preferente aandelen snijdt het mes dus aan twee kanten. Een aanzienlijke besparing van successierecht en ook geen 25% afrekening bij overlijden. Eenvoudiger is de nieuwe wettelijke regeling helaas niet. Laat u dus altijd adviseren door een fiscaal deskundige.

Mr P G M J Theunissen

**Verbonden aan:
Bongers Posthumus & Verboord
accountants en
Belastingadviseurs B.V.**